

Kasvatuksen ja opetuksen strategia 2024 - 2027

Johdanto

Laihian kunnan sivistyspalveluiden Kasvatuksen ja opetuksen strategia 2024-2027 on laadittu yhdessä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kesken. Myös sivistyslautakunnan jäsenet ovat olleet mukana vaikuttamassa.

Strategian pohjalla on kunnan oma Kuntastrategia vuosille 2023-2026, jonka kolme arvoa (vastuullisuus, yhteisöllisyys, turvallisuus) kannattelevat Kasvatuksen ja opetuksen strategian suuntaa. Näiden kolmen arvon myötä rakentui strategian kolme pääotsikkoa. Pääotsikoiden alla olevat alaotsikot ovat muotoutuneet kasvatus- ja opetushenkilöstölle sekä sivistyslautakunnan jäsenille lähetetyn Google Forms -kyselyn myötä.

Laadukas kasvatus ja opetus (vastuullisuus)

Ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilöstö

Henkilöstöä kannustetaan jatkuvaan oppimiseen ja kehitykseen inspiroivilla koulutuksilla ja mahdollisuuksilla kokeilla uutta. Työterveyshuolto, työhyvinvointiohjelmat ja yhteisöllinen tuki auttavat huolehtimaan siitä, että kaikilla olisi hyvä olla. Henkilöstö on mukana päätöksenteossa, ja jokainen voi tuoda omat ideansa esille. Varataan riittävät henkilöstöresurssit, jotta voidaan toteuttaa laadukasta ja vaikuttavaa kasvatusta ja opetusta.

Varhainen ja riittävä tuki

Suunnitellaan toimintamallit ja resurssit niin, että tunnistetaan mahdolliset haasteet jo varhain ja tarjotaan tukea ajoissa. Järjestellään erilaisia tukimuotoja, kuten erityisopetus, oppilashuollon palvelut ja sosiaalinen tuki, joiden avulla voidaan vastata lapsen tai nuoren yksilöllisiin tarpeisiin. Perheiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä, jotta kaikki voivat yhdessä tukea lapsen kasvua ja oppimista. Tärkeintä on, että jokainen voi kasvaa ja kehittyä omaan tahtiinsa.

Ainutlaatuisuus lähtökohtana

Suunnitelmallisella opetuksella ja kasvatuksella tuetaan lasten ja nuorten ainutlaatuisuutta, yksilöllisiä oppimistyyylejä, tarpeita ja kiinnostuksen kohteita. Varhaiskasvatuksessa jokaiselle lapselle laaditaan henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksessa lapsen esiopetussuunnitelma. Kouluissa opettajat käyvät lasten ja nuorten kanssa säännöllisesti henkilökohtaisia keskusteluja, joissa kartoitetaan edistymistä, mahdollisia haasteita ja tulevaisuuden tavoitteita. Tuetaan lasten ja nuorten kehitystä omana itsenään yhteistyössä oppilashuollon, vanhempien ja muiden opettajien kanssa. Kaikille turvataan yhdenvertainen kohtelu eikä ketään syrjitä erilaisuuden vuoksi.

Ammatillinen yhteistyö ja suunnittelu

Pidetään yllä moniammatillista tiivistä yhteistyötä, jotta voidaan tukea lapsen ja nuoren kasvua, oppimista ja hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Yhteiset tavoitteet ja toimintamallit luovat selkeyttä ja suuntaa yhteistyölle. Tietoa ja osaamista jaetaan avoimesti kollegoiden kesken. Resurssit koordinoidaan tehokkaasti, jotta voidaan tarjota parasta mahdollista tukea ja opetusta. Yhteisten suunnitelmien ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti ja tarvittaessa toimintaa kehitetään yhteistyössä.

Innostava kasvu- ja oppimisympäristö (yhteisöllisyys)

Välittävä ja kannustava ilmapiiri

Varhaiskasvatuksen ja koulun ilmapiiri on ystävällinen ja välittävä. Jokainen tuntee olonsa arvostetuksi ja tärkeäksi osaksi yhteisöä. Lapsia ja nuoria rohkaistaan ja tuetaan kaikissa tilanteissa. Kaikki voivat tuntea ylpeyttä omista saavutuksistaan. Kaikkien mielipiteet ja näkemykset otetaan huomioon, ja rakentava palaute auttaa kasvamaan ja kehittymään. Yhdessä luodaan vahva yhteishenki, jossa kaikki kannustavat toisiaan.

Yhteisöllinen ja osallistava toimintakulttuuri

Luodaan kulttuuri, jossa jokainen lapsi ja nuori sekä henkilökuntaan kuuluva tuntee itsensä tärkeäksi osaksi yhteisöä. Yhteiset projektit, tapahtumat ja juhlat vahvistavat yhteishenkeä ja tuovat yhteen eri-ikäisiä lapsia ja nuoria. Oppilaita kannustetaan osallistumaan koulun päätöksentekoon, esimerkiksi oppilaskuntatoiminnan kautta. Vuoropuhelu on keskeinen osa toimivaa toimintakulttuuria.

Toimivat ja joustavat ryhmät

Ryhmäkoot ja -koonpanot suunnitellaan siten, että ne tukevat lasten ja nuorten tuen tarpeita ja oppimistyyliä. Jokainen saa mahdollisuuden kasvaa, oppia omalla tavallaan ja omassa tahdissaan. Ryhmien joustavuus mahdollistaa erilaisia työskentelytapoja, kuten pienryhmä-, parityöskentelyä ja itsenäistä työskentelyä. Ryhmät tukevat yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä. Lapset ja nuoret saavat mahdollisuuden työskennellä eri-ikäisten ja erilaisten oppijoiden kanssa, mikä rikastuttaa oppimista.

Yhteinen arvomaailma yhteisöllisyyden tueksi

Varhaiskasvatuksen ja koulun yhteiset arvot ohjaavat kaikkea toimintaa ja auttavat luomaan positiivisen ja kannustavan ympäristön. Arvot elävät arjessa tekoina ja asenteina. Arvostetaan moninaisuutta ja pidetään huolta siitä, että jokainen tuntee itsensä hyväksytyksi ja arvostetuksi. Arvomaailma vahvistaa yhteisöllisyyttä ja me-henkeä.

Fyysinen ja psyykkinen hyvinvointi (turvallisuus)

Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataidot

Varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmaan sisältyy tunne- ja turvataitojen harjoittelua, jotta lapset ja nuoret oppivat tunnistamaan, käsittelemään ja säätämään omia tunteitaan. Tämä luo pohjan hyvälle vuorovaikutukselle ja yhteisymmärrykselle. Vuorovaikutustaitoja harjoitellaan niin luokassa kuin arjen tilanteissa, jotta jokainen voi tuntea itsensä kuulluksi ja ymmärretyksi. Yhtenä tavoitteena on, että oppilaat tuntevat olonsa turvalliseksi ja tietävät, kuinka toimia vaikeissa tilanteissa.

Kiusaamisen ehkäisy

Varhaiskasvatuksessa on käytössä Kiusaamisen vastainen suunnitelma. Koulussa kiusaamisen ehkäisemiseksi järjestetään oppitunteja, työpajoja ja keskusteluja, joissa pohditaan yhdessä, miten kohdataan vaikeita tilanteita ja rakennetaan toimivaa vuorovaikutusta. Kiusaamisen vastaisessa työssä toimitaan yhdessä, ja jokainen kantaa vastuunsa. Kiusaamiseen puututaan välittömästi ja johdonmukaisesti yhdessä sovitettujen toimintamallien avulla. Kaikille osapuolille tarjotaan apua tilanteen ratkaisemiseksi ja hyvinvoinnin palauttamiseksi.

Terveet, toimivat ja turvalliset tilat

Terveelliset ja toimivat varhaiskasvatussyksiköt, luokkatilat, liikuntasalit ja muut oppimisympäristöt tukevat monipuolista oppimista ja yhdessä tekemistä. Tilat on sisustettu viihtyisiksi ja kodikkaiksi, jotta erilainen toiminta ja opiskelu on mielekästä. Koulussa ja varhaiskasvatuksessa on selkeät turvallisuussuunnitelmat ja -käytännöt, ja kaikki tietävät, kuinka toimia eri tilanteissa.

Toimiva oppilas- ja opiskelijahuolto

Varhaiskasvatuksen sekä oppilas- ja opiskelijahuollon palvelut, kuten psykologi, neuvola, kuraattori ja terveydenhoitaja tuottaa Pohjanmaan hyvinvointialue. Laihian sivistyspalvelujen henkilökunta ja oppilashuolto tekevät tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen henkilöstön kanssa, jotta lapsen ja nuoren hyvinvointia edistetään kokonaisvaltaisesti. Oppilas- ja opiskelijahuolto toimii myös ennaltaehkäisevästi tukien lasten ja nuorten hyvinvointia ja jaksamista arjessa.